

SPRAWOZDANIE

z przebiegu II tury konsultacji społecznych w Regionach Wodnych: Górnej Odry oraz Małej Wisły i Czadeczki

dotyczy okresu: 22.XII.2007r. – 22. (23.)VI.2008r.

*Opracowanie:
mgr Ksenia Starzec-Wiśniewska*

Realizując obowiązek zaangażowania społeczeństwa w proces tworzenia planów gospodarowania wodami - zawarty w unormowaniach Ustawy - Prawo wodne (art. 119 ust. 7 i 9) i zapisach Ramowej Dyrektywy Wodnej - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach udostępnił społeczeństwu dotychczas (zgodnie z przyjętym harmonogramem) informacje i przeprowadził konsultacje publiczne dotyczące:

- „Harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych” – w terminie: 22.XII.2006r. – 22. VI.2007r.,*
- „Przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza” – w terminie: 22.XII.2007r. – 22. (23.) VI.2008r.*

*Na dwóch wyżej wspomnianych etapach procesu planowania gospodarowania wodami Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach zasięgał już opinii społecznej - **do realizacji pozostało przeprowadzenie konsultacji „Projektów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy” – działania te będą prowadzone w terminie: 22.XII.2008r. – 22. VI.2009r.***

Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt. 9) ustawy Prawo wodne elementem składowym planu musi być: „ (...) podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych, opis wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie”.

*Spółeczeństwo poinformowano, iż na każdym z etapów konsultacji, w ciągu 6 miesięcy od podania dokumentów do publicznej wiadomości każdy zainteresowany ma możliwość proponowania zmian i wnoszenia uwag do dokumentów – zagwarantowano **jawność, przejrzystość** procesu tworzenia planów gospodarowania wodami i **możliwość doskonalenia** projektów dokumentów przez wszystkich zainteresowanych optymalizacją merytorycznej zawartości.*

Włączenie społeczeństwa w proces planowania na wszystkich etapach pozwoli obywatelom identyfikować się z „pomysłami na gospodarkę wodną”, które zawarte zostaną w dokumencie oraz

zaakceptować konkretne działania /np.: inwestycyjne/ podejmowane w ramach realizacji zatwierzonego planu.

Ostateczna wersja dokumentów będzie zbiorem najtrafniejszych zapisów - składających się na optymalne koncepcje planistyczne.

Niniejsze sprawozdanie zawiera informacje o:

1. przygotowaniu, przebiegu i wynikach badań ankietowych przeprowadzonych w odniesieniu do „**Przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza**” (zwanego dalej „**Przełędem IPGW**”),
2. spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych dot. „IPGW” z Radami Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry, z Komisjami ds. Udziału Społeczeństwa (US) przy tychże Radach oraz o spotkaniach z **grupami docelowymi społeczno-zawodowymi** (w ramach bezpośredniego przekazywania informacji i konsultacji ustnych)¹,

(przeprowadzono również spotkania edukacyjno-informacyjne z dziećmi i edukacyjno-konsultacyjne z młodzieżą (z udziałem pedagogów – wychowawców dzieci i młodzieży,

3. założeniach i faktycznych efektach forum dyskusyjnego udostępnionego szerokiemu społeczeństwu na stronie internetowej RZGW Gliwice www.rzgw.gliwice.pl
4. informowaniu szerokiego społeczeństwa o planach, realizacji i dotychczasowych efektach procesu udziału społeczeństwa - strona internetowa RZGW Gliwice; (informacje rozsyłane pocztą tradycyjną oraz dystrybuowane przez jednostki terenowe /Zarządy Zlewni/ – pisma informujące o konsultacjach społecznych IPGW oraz **wydawnictwa własne RZGW Gliwice: „ROZMAWIAJMY O WODZIE”, folder informacyjny o RZGW Gliwice i materiały informacyjne przygotowane i przekazane przez KZGW**),
5. DELEGATACH Rad RGWRW MW i GO oraz Komisji ds. US na II spotkanie Krajowego Forum Wodnego,
6. działaniach przygotowawczych do realizacji III-ej tury konsultacji społecznych.

---

¹ Podczas spotkania w Sławkowie (REGION WODNY MAŁEJ WISŁY), gdzie zorganizowano spotkanie informacyjno-konsultacyjne uzyskano możliwość kolportażu ankiet wraz z lokalnym pismem – **PRZEKAZANYCH ZOSTAŁO 1.000 egzemplarzy ANKIET.**

1. Przebieg i wyniki ankietyzacji przeprowadzonej w odniesieniu do „Przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza”

W „Programie udziału społeczeństwa we wdrażaniu RDW w Polsce” wyróżnione zostały następujące podstawowe grupy społeczne – grupy docelowe (uczestnicy procesu udziału społeczeństwa):

Administracja samorządowa

Organizacje pozarządowe

Administracja rządowa

Rolnictwo

Usługi wodne

Przemysł

Leśnictwo

Rybactwo i rybołówstwo

Wędkarstwo

Turystyka

W ramach realizacji procesu udziału społeczeństwa w oparciu o zapisy regionalnego „Programu udziału społeczeństwa” - w odniesieniu do obszarów regionów wodnych Małej Wisły, Czadeczki i Górnej Odry” do poszczególnych grup docelowych wysyłano (lub przekazano w inny sposób – np.: podczas spotkań, jako dodatek do pisma lokalnego) ankiety w/g NOWEGO - zmienionego podziału (modyfikacje wprowadzono na podstawie doświadczeń z I tury konsultacji – nowy podział jest pozbawiony sztucznych linii podziału, uwzględnia płynność granic między poszczególnymi grupami społeczno-zawodowymi).

Zgodnie z sugestiami zawartymi przez autorów w RAPORCIE OCENIAJĄCYM EFEKTY PIERWSZEJ TURU KONSULTACJI dot. metod udoskonalenia dotychczas stosowanych sposobów pracy **zastosowano znacznie intensywniejsze działania informacyjno-**

edukacyjne w odniesieniu do grupy „dzieci i młodzież” (spotkania EDUKACYJNE oraz INFORMACYJNO-KONSULTACYJNE /dla młodzieży/, wysyłka materiałów informacyjnych – do szkół, na uczelnie oraz do Domów Dziecka, PRZEPROWADZONE ZOSTAŁY warsztaty plastyczne dot. tematyki ochrony środowiska i gospodarki wodnej dla dzieci ze szkoły podstawowej).

Grupy docelowe wg zmodyfikowanego podziału /na podstawie dotychczasowych doświadczeń/ - uczestnicy procesu udziału społeczeństwa:

- 1. MŁODE POKOLENIE (DZIECI I MŁODZIEŻ) – edukacja, informacja oraz elementy konsultacji**
- 2. Administracja samorządowa i rządowa**
- 3. Organizacje pozarządowe (ekologiczne oraz zrzeszające „lokalnych patriotów”)**
- 4. Rolnictwo**
- 5. Leśnictwo**
- 6. Przemysł i budownictwo oraz usługi wodne**
- 7. Gospodarka rybacka i Wędkarze**
- 8. Turystyka oraz agroturystyka.**

Członkom RAD GWRW MW i GO ogółem PRZEKAZANO 700 ankiet; CZŁONKOM Komisji ds. US: 400 ANKIET – jako osoby szczególnie zaangażowane w proces udziału społeczeństwa zostali oni poproszeni o pomoc w dystrybucji ankiet oraz o rozpropagowanie idei konsultacji społecznych w swoim lokalnym środowisku.

OGÓŁEM SPOŁECZEŃSTWU PRZEKAZANO: 5.586 ANKIET (oryginał formularza: 2.480 egzemplarzy oraz kserokopie przygotowane przez RZGW Gliwice); ponadto formularz był dostępny on-line (informowano o tym fakcie w piśmie zapraszającym do aktywnego uczestnictwa w KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH).

Po zakończeniu II TURY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH (23 czerwca 2008r.) z terenu Regionów Wodnych Małej Wisły, Czadeczki i Górnej Odry zebrano 1.333

wypełnione ANKIETY dot. „Przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy”.

2. Spotkania informacyjno-konsultacyjne dot. „IPGW” z Radami Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry, z Komisjami ds. Udziału Społeczeństwa (US) przy Radach oraz z grupami docelowymi (społeczno-zawodowymi) w ramach bezpośredniego przekazywania informacji i konsultacji - /ustnych oraz pisemnych/

Szczególną uwagę członków Rad i Komisji zwrócono na fakt, iż art. 14 RDW wprowadził obowiązek informowania i angażowania społeczeństwa w proces wdrażania jej postanowień - istotnym elementem na szczeblu krajowym są coroczne spotkania KFW.

Na spotkaniu Komisji ds. Udziału Społeczeństwa RW MW i RW GO - dnia 08.05.2007r.

przedstawiono wstępną wersję dokumentu dot. propozycji listy istotnych problemów gospodarki wodnej (IP) w regionach wodnych Małej Wisły (MW), Czadeczki (CZ) i Górnej Odry (GO). Członkowie Komisji sformułowali wnioski i uwagi do zaprezentowanego materiału – uchwały Nr 3/SKUS/RGWRW MW/2007 oraz 3/SKUS/RGWRW GO/2007 w sprawie opinii Komisji na temat wstępnej wersji dokumentu dot. przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej w Regionach Wodnych Małej Wisły/Górnej Odry.

Po dokonaniu analizy zebranych uwag uwzględniono je poprzez uzupełnienie materiału o:

- dane dot. źródeł informacji wykorzystanych do opracowania zakresu tematycznego,
  - na liście istotnych problemów gospodarki wodnej uwzględniono sugerowane zagadnienia (zrzuty wód deszczowych w IP - ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW, wpływ znaczących poborów wód powierzchniowych na potrzeby przemysłu energetycznego oraz wydobywanie kruszyw z koryt rzecznych Odry, w IP – ZMIANY HYDROMORFOLOGICZNE CIEKÓW).
- Jednocześnie podczas posiedzenia przedstawiciele RZGW Gliwice ustosunkowali się do krytycznych uwag Komisji, które dotyczyły **formy** przedstawionego wstępnego opracowania.

Członkowie Rad GWRW Małej Wisły i Górnej Odry (na posiedzeniu w dniu 5 czerwca 2007r.) po wysłuchaniu informacji dot. uwag wniesionych przez Komisje ds. US wnieśli następujące uwagi, WNIOSKI, które w ich opinii powinny zostać uwzględnione w przygotowywanym materiale:

1. Uzupełnienie listy IP o problem: „zaśmiecanie koryt rzecznych przez społeczeństwo”.
2. Podkreślenie wielkiej wagi problemów finansowych operatorów wodno-ściekowych i gmin w zakresie oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz utrzymania obiektów hydrotechnicznych – aspekty ekonomiczne i aspekty prawne.

(zgodnie z zaleceniami KZGW opiniowaniu poddana została wstępna wersja dokumentu dot. przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej - w Regionie Wodnym Małej Wisły, Czadeczki/Górnej Odry)

W ramach akcji popularyzowania zagadnień gospodarki wodnej – konsultacji społecznych wśród szerokiego społeczeństwa (z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych grup docelowych - grup społecznych, środowisk zawodowych, społeczności lokalnych) przeprowadzono spotkania **informacyjno-konsultacyjne** z rolnikami, przedstawicielami administracji samorządowej oraz **spotkania edukacyjne** z młodzieżą (ze szkoły średniej), dziećmi (ze szkoły podstawowej oraz z przedszkolakami).

Wyniki /efekty/ **wszystkich działań** w ramach US /w tym – „spotkań terenowych”/ przełożą się na całość procesu konsultacji społecznych – podejście społeczeństwa do zawartości planów gospodarowania wodami w Regionach Wodnych Małej Wisły, Czadeczki i Górnej Odry, świadomość ekologiczną i wzrost poczucia współodpowiedzialności za stan wód oraz środowisko naturalne w ogólności; **INFORMACJE PRZEKAZANE PODCZAS SPOTKAŃ PRZYGOTOWAŁY SPOŁECZEŃSTWO DO ŚWIADOMEGO UCZESTNICTWA W TWORZENIU I MODYFIKOWANIU PLANÓW - nastąpi optymalizacja elementów (czynników) procesu planowania w gospodarce wodnej.**

Spotkania terenowe z grupami docelowymi umożliwiły wszystkim zainteresowanym bezpośrednio zadawanie pytań pracownikom RZGW i są pozytywnym przykładem „wyjścia do społeczeństwa” z zagadnieniami dot. gospodarki wodnej.

Cykl spotkań z poszczególnymi grupami docelowymi /**spotkania informacyjno-konsultacyjne**/ stanowił zagwarantowanie rzeczywistej (**realnej**) możliwości wniesienia własnego wkładu w Plany gospodarowania wodami – tzw. „szerokiemu społeczeństwu” i społeczeństwu zorganizowanemu - zamieszkującemu Regiony Wodne Małej Wisły, Czadeczki i Górnej Odry.

Każdorazowo po wykładach/prezentacjach uczestnicy (w wieku powyżej 16 roku życia) mieli możliwość wypełnienia ankiet dotyczących „ISTOTNYCH PROBLEMÓW GOSPODARKI WODNEJ DLA OBSZARÓW DORZECZY”.

Dzięki informacji dot. US przekazanej podczas spotkania w Sławkowie uzyskano możliwość kolportażu ankiet (1 .000 SZTUK) wraz z lokalnym pismem ”.²

Spotkania edukacyjne oraz informacyjno-konsultacyjne **z dziećmi i młodzieżą szkolną**

Spotkania z dziećmi miały *charakter edukacyjny* – zarówno zakres przekazywanych informacji jak i ich formę oraz sam sposób prowadzenia spotkania dostosowano do wieku odbiorców /konsultacja z pedagogiem/.

Spotkania z młodzieżą nosiły znamiona konsultacji ponieważ młodzi ludzie (17-19- latki) zabierali głos w dyskusji zgłaszając uwagi do prezentowanych przez RZGW Gliwice: sprawozdania z dotychczasowych działań i planów dalszych kroków w zakresie procesu planowania w dziedzinie gospodarki wodnej. Liczne pytania³ zadawane po prezentacji dot. możliwości uczestnictwa w konsultacjach świadczą o zainteresowaniu młodego pokolenia tematyką ochrony środowiska naturalnego w ujęciu praktycznym – wiedza, którą już posiadają jest stale wzbogacana – co rokuje bardzo dobrze na przyszłość: młodzi obywatele będą mogli w pełni świadomie i konkretnie wpływać na kształt kolejnych wersji planów gospodarowania wodami /uczestnicząc w badaniach ankietowych lub – w przyszłości - jako decydenci./

Niestety spotkanie odbyło się w terminie 18 października 2007r. – przed oficjalnym rozpoczęciem II TURZY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH, kiedy RZGW Gliwice nie dysponował jeszcze materiałami informacyjnymi i ankietami. Na szkoleniu, na które wykładowcę z ramienia RZGW Gliwice zaprosili przedstawiciele Śląskiego Zespołu Doradców Rolniczych w Gliwicach – poza młodzieżą z Zespołu Szkół w Pyskowicach - obecni byli przede wszystkim jego główni adresaci czyli rolnicy, którzy również wykazali duże zainteresowanie omawianą tematyką, jednak skupiali się głównie na praktycznych aspektach konsekwencji wdrażania RDW w naszym kraju – szczególnie w odniesieniu do sektora rolniczego.

---

² W ramach II TURZY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH zaplanowano – obok wszystkich dotychczas zastosowanych form aktywności – przeprowadzenie badań fokusowych² w dwóch gminach (po jednej w Regionach Wodnych: Małej Wisły i Czadeczek oraz Górnej Odry – z uwzględnieniem zróżnicowania terenów miejskich i wiejskich). Zakłada się, iż analiza porównawcza wyników obu badań przyniesie ciekawe wnioski i pozwoli jeszcze wnikliwiej przyjrzeć się wieloaspektowości procesu konsultacji społecznych. Wychodząc poza ramy „standardowych” badań ankietowych (przeprowadzonych w I TURZE KONSULTACJI) do 22 czerwca 2008r. RZGW Gliwice planuje przeprowadzenie dodatkowego badania opinii mieszkańców na poziomie **poszczególnych gospodarstw domowych** wybranych gmin (wycinków terenów gmin). Badanie o takim stopniu szczegółowości - z uwagi na bardzo duże koszty - nie może mieć miejsca dla całego terenu zarządzanego przez regionalne zarządy gospodarki wodnej.

³ Nie było skonkretyzowanych uwag odnoszących się do procesu konsultacji czy opracowywanych dokumentów ale - z uwagi na młody wiek dyskutantów – można spodziewać się, iż w kolejnym cyklu planistycznym sprecyzują oni swe poglądy i na tej bazie zgłoszą wnioski, uwagi, propozycje do planów gospodarowania wodami „2015”.

SPOTKANIE EDUKACYJNE Z WYCHOWAWCAMI I DZIEĆMI Przedszkole w Toszku - Region Wodny Górnej Odry

Na zaproszenie Dyrekcji Przedszkola w Toszku w dniu 22 kwietnia 2008r. placówkę odwiedziła przedstawicielka Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Dzieci miały możliwość wysłuchania pogadanki /prezentacja multimedialna/ na temat znaczenia wody w przyrodzie i w życiu człowieka. Młodym słuchaczom szczególnie zaakcentowane zostały zagadnienia z zakresu ochrony zasobów wodnych i środowiska naturalnego.

Ze szczególną satysfakcją należy podkreślić, iż dzieci były bardzo aktywne i chętnie się wypowiadały; wykazały się wrażliwością i doskonałą orientacją, jak szanować wodę, co świadczy o bardzo dobrym poziomie edukacji ekologicznej w placówce.

Wychowawcom dziękujemy za inicjatywę i zaproszenie, umożliwiające przekazanie dzieciom informacji, które - zaszczerpię im w młodym wieku - z pewnością, z czasem zaowocują u dzieci - już jako młodzieży i dorosłych obywateli – bardzo dobrą świadomością ekologiczną i aktywną postawą nastawioną na poszanowanie przyrody.

Podczas spotkania Pedagogom przekazane zostały **materiały informacyjno-konsultacyjne** dotyczące „PRZEGLĄDU ISTOTNYCH PROBLEMÓW GOSPODARKI WODNEJ DLA OBSZARÓW DORZECZY” przygotowane w ramach II TURU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.

SPOTKANIE EDUKACYJNE DLA DZIECI ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W RAMACH II TURU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W związku z działaniami podejmowanymi przez RZGW Gliwice w zakresie edukacji ekologicznej - jako kontynuację projektu edukacyjno-informacyjnego rozpoczętego w 2007 r. z udziałem dzieci i Wychowawcy ze Szkoły Podstawowej w Toszku – zorganizowane zostało kolejne spotkanie edukacyjne – wycieczka do Wisły połączona z WARSZTATAMI PLASTYCZNYMI.

Cykl spotkań pozwoli w większym stopniu utrwalić wiedzę dzieci z zakresu gospodarki wodnej na tle szeroko pojętej ochrony środowiska i pozwoli na dokonanie oceny postępów oraz konsekwentne kształtowanie u młodych ludzi postaw przyjaznych środowisku naturalnemu.

Podczas spotkania (11 czerwca 2008r.) uczestnicy mieli okazję zwiedzić obiekt **zapory ZW Wisła-Czarne**, wysłuchali informacji **dotyczących ochrony zasobów wodnych** oraz zarządzania zasobami wodnymi w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem Regionów Wodnych MW, Cz i GO.

Podczas **warsztatów plastycznych** POWSTAŁY PLAKATY, KTÓRE BĘDĄ WYKORZYSTANE PODCZAS III TURU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH W RAMACH KAMPANII INFORMACYJNEJ. Plakat - podzielony na 3 części - przedstawia **ewolucyjne przechodzenie od stanu obecnego do dobrego stanu wód w 2015r.** – widziane „oczami

dzieci” czyli z zastosowaniem uproszczeń, schematyczne...optymalna forma wyrazu dla plakatu!

Realizacja zadań edukacyjnych oraz na większą skalę – także wśród dorosłych obywateli; oraz intensywniejsze działania informacyjne /szeroki przekaz za pomocą mediów/ i konsultacyjne pozwoliłyby na rozpropagowanie idei konsultacji społecznych w szerokich kręgach społecznych, zaktywizowanie wszystkich grup społecznych, dotarcie z przystępną i rzeczową informacją nawet do zupełnych laików.

Spotkania edukacyjno-informacyjne z dziećmi i młodzieżą były doskonałą okazją, by „zarazić” młode pokolenia troską o wodę.

Zagadnienia US były prezentowane w dniu 10 stycznia 2008r. na posiedzeniu Związku Gmin i Powiatów Śląskich (pierwsze spotkanie z tego cyklu odbyło się - na zaproszenie Dyrektora Związku - w dniu 7 grudnia 2006r.).

Podczas posiedzenia Komisji Ekologii przedstawicielka Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach przekazała informacje na temat przebiegu i efektów działań przeprowadzonych w ramach I tury konsultacji społecznych w Regionach Wodnych Górnej Odry oraz Małej Wisły i Czadeczek, a także na temat zakresu i metod realizacji zadań planowanych w ramach II tury konsultacji społecznych na tym obszarze.

Głównym celem wykładu było zaszczepienie idei konsultacji społecznych wśród urzędników samorządowych, co pozwoli im następnie z powodzeniem propagować ją w szerokich kręgach społecznych oraz spowoduje zaktywizowanie grup społeczno-zawodowych społeczności lokalnej.

PRZEKAZANE INFORMACJE zostały odebrane przez audytorium jako przystępne i rzeczowe - należy się spodziewać iż ZAOWOCUJĄ w postaci uwag i propozycji udoskonalenia dokumentów poddawanych konsultacjom społecznym (optymalizacja merytorycznej zawartości opracowań), a poprzez to, procesowi tworzenia planu gospodarowania wodami zagwarantowana zostanie jawność, przejrzystość i rzeczywista możliwość doskonalenia go przez wszystkich zainteresowanych.

W dniu 21 kwietnia 2008r. w Sławkowie odbyło się spotkanie informacyjno-konsultacyjne w ramach II TURU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH w REGIONIE WODNYM MAŁEJ WISŁY. Na zaproszenie Prezesa Związku Stowarzyszeń "Zielony Ring Przemysły" – Pana Włodzimierza Wieczorka **delegacja REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ w GLIWICACH** wzięła udział w spotkaniu Stowarzyszenia Miłośników Sławkowa i Związku Stowarzyszeń "Zielony Ring Przemysły". **W spotkaniu uczestniczyła Pani Małgorzata Reczko – BURMISTRZ SŁAWKOWA.**

Audytorium stanowili radni, urzędnicy samorządowi szczebla miejskiego i powiatowego oraz działacze społeczni regionu.

Podczas spotkania przedstawione zostały następujące PREZENTACJE:

1. „Struktura zarządzania oraz znaczenie gospodarki wodnej dla państwa i dla społeczności lokalnej”,
2. „Ramowa Dyrektywa Wodna - zasady, wyzwania i wspólna droga”,
3. „UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PROCESIE PLANOWANIA GOSPODAROWANIA WODAMI W REGIONACH WODNYCH MAŁEJ WISŁY, CZADECZKI I GÓRNEJ ODRY”,
4. „Możliwości finansowania inwestycji publicznych”.

W dyskusji poruszone zostały zarówno zagadnienia czysto teoretyczne (*definicje i koncepcje systemowe dotyczące realizacji procesu udziału społeczeństwa*), proceduralno-organizacyjne (*sposoby opracowania dokumentacji celem aplikowania o środki na finansowanie inwestycji publicznych, metody dystrybucji i sposoby usprawnienia zwrotu ankiet dotyczących ISTOTNYCH PROBLEMÓW GOSPODARKI WODNEJ*), jak i kwestie typowo praktyczne (*lokalnie występujące konkretne problemy związane z gospodarką wodną*).

Omówione zostały plany władz samorządowych związane z budową retencyjno-rekreacyjnych zbiorników wodnych i nadzieje mieszkańców związane z tą inwestycją.

Dzięki uprzejmości Pani Burmistrz, która wyraziła zgodę na rozpropagowanie ankiet dotyczących ISTOTNYCH PROBLEMÓW (IP) GOSPODARKI WODNEJ - w postaci wkładki do lokalnego miesięcznika – możliwa stała się dystrybucja **1.000 egzemplarzy ankiet**.

Podczas spotkań uczestnicy postulowali, iż celowym byłoby organizować także spotkania warsztatowe, które mogły by być znakomitą dopełnieniem dla sesji informacyjnych.

WSZYSTKIM ZAPRASZAJĄCYM DZIĘKUJEMY ZA UMOŻLIWIENIE PRZEKAZANIA INFORMACJI DOTYCZĄCYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.

Podczas spotkań, w których brał udział Pan A. Wójcik - z-ca dyrektora RZGW Gliwice (Katowice – konferencja w Instytucie Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, sesja Rady Powiatu w Starostwie Powiatowym w Gliwicach) przekazywane były informacje dotyczące procesu planowania gospodarowania wodami oraz materiały informacyjne przygotowane przez KZGW i RZGW Gliwice – przeprowadzano także ankietyzację dot. IPGW.

SPOTKANIA informacyjno-konsultacyjne z ROLNIKAMI – w ramach kontynuacji bardzo dobrej współpracy ze ŚLĄSKIM OŚRODKIEM DORADZTWA ROLNICZEGO informacje dotyczące IPGW były przekazywane podczas szkoleń dla rolników; w trakcie uzgodnień ze Śląskim Zespołem Doradców w Gliwicach jest harmonogram wykładów dot. III TURY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH– „JESIEŃ/ZIMA/WIOSNA 2008/09”

3. Plany oraz efekty /spodziewane i faktyczne/ forum dyskusyjnego założonego na stronie internetowej RZGW Gliwice www.rzgw.gliwice.pl

W „Programie udziału społeczeństwa w sporządzaniu planów gospodarowania wodami dla Regionów Wodnych Małej Wisły, Czadeczek i Górnej Odry – na rok 2007” (z perspektywą na lata 2008-2009) czytamy, iż: *„Internet powinien być wykorzystywany jako podstawowe źródło informacji oraz narzędzie komunikacji dla partnerów procesu udziału społeczeństwa. Na www.rzgw.gliwice.pl utworzone zostało interaktywne forum dyskusyjne, które pozwala na wymianę informacji, wnoszenie uwag i składanie wniosków oraz daje możliwość konsultowania poszczególnych dokumentów w procesie sporządzania planów gospodarowania wodami dla Regionów Wodnych Małej Wisły, Czadeczek i Górnej Odry.*

Forum dyskusyjne na stronie internetowej RZGW Gliwice charakteryzuje się:

- *możliwością rejestracji wraz z aktywacją konta użytkownika, pozwalającą na weryfikację podanego adresu e-mail,*
- *możliwością stosowania sygnatur (podpisów) emblematów,*
- *możliwością głosowania za pośrednictwem ankiet,*
- *podziałem na tematy, wątki i informacje,*
- *możliwością załączenia zdjęć, rysunków, wykresów, etc.,*
- *możliwością załączenia zdjęć, obrazków identyfikujących rozmówców,*
- *jest wyposażone w wyszukiwarkę.*

Interaktywne forum pozwala szerokiemu społeczeństwu wnosić uwagi do dokumentów obligatoryjnie poddawanych konsultacjom /w wyznaczonych terminach/.”

Powyższe założenia okazały się być teoretycznymi, ponieważ odzew /dyskusja/ na przedmiotowym forum był znikomy. TAK WIĘC POMIMO STWORZENIA SPOŁECZEŃSTWU MOŻLIWOŚCI WYPOWIEDZENIA SIĘ W TEJ FORMIE – Z RÓŻNYCH PRZYCZYŃ – **NIE CIESZYŁA SIĘ ONA POPULARNOŚCIĄ** – zarówno podczas pierwszej, jak i drugiej tury KONSULTACJI SPOŁECZNYCH. Można jedynie wyrazić nadzieję, że na dalszych etapach prac mających na celu opracowanie planów gospodarowania wodami ta forma komunikowania/konsultacji „przyjmie się” i być może upowszechni.

4. Informowanie szerokiego społeczeństwa o planach i realizacji procesu udziału społeczeństwa /OGŁOSZENIE oraz informacje na stronie internetowej RZGW Gliwice i dyżury telefoniczne pracowników/

Informacje zamieszczone na stronie internetowej:

Generalnie opinia na temat informacji dot. KONSULTACJI SPOŁECZNYCH zamieszczanych na stronie internetowej RZGW Gliwice była bardzo pozytywna – uznano je za **wyczerpujące, przystępne a jednocześnie fachowe oraz zawsze aktualne.**

Nawet osoby przyznające się do mniejszego zaawansowania w obsłudze komputera/Internetu nie miały problemów z wyszukaniem interesujących je materiałów. W sytuacjach pojawiających się sporadycznie problemów zainteresowanym pomocą służyli niezwłocznie pracownicy zespołu zajmującego się konsultacjami społecznymi lub pracownicy działu informatycznego.

Dyżury telefoniczne pracowników Zespołu NS/NM:

Liczne telefony odbierane podczas dyżurów informacyjnych dowodzą popularności tej tradycyjnej metody komunikacji (znacznie większej niż było to w przypadku wspomnianego powyżej forum internetowego). Ogółem odebrano ponad 50 telefonów w sprawach związanych z procesem US. Najczęściej petenci byli zorientowani w zawartości informacji zawartej na stronie internetowej i prosili jedynie o dodatkowe wyjaśnienia w sprawach formalnych /np. wyrażali zdziwienie bardzo długim terminem na odpowiedź – **ankietyzacja: od stycznia do czerwca 2008r./**, PROSILI O DOSŁANIE WIĘKSZEJ ILOŚCI FORMULARZY ANKIET.

5. Spotkanie Krajowego Forum Wodnego

16-17 kwietnia 2008r.

– DELEGACI Rad RGWRW MW i GO

oraz Komisji ds. Udziału Społeczeństwa (US)

Każda z Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych będących w administracji RZGW Gliwice wybrała swojego delegata na Krajowe Forum Wodne /Uchwała Nr 115/2006/MW i Uchwała Nr 100/2006/GO w sprawie wyboru reprezentanta Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego MW/GO do Krajowego Forum Wodnego Dorzecza Odry i Wisły/.

Z Rady GWRW MW na delegata wybrano Pana Kazimierza BUCZYŃSKIEGO, a z Rady GWRW GO wybrano Pana Stanisława Staniszewskiego.

*Uchwałą Nr 116/2006/MW i Uchwałą Nr 101/2006/GO zatwierdzone zostały: Uchwała Nr 3/SKUS/RGWRWMW/2006 Komisji dotycząca wyboru **Pana Ryszarda Jakubowskiego** na delegata oraz Uchwała Nr 3/SKUS/RGWRWGO/2006 dotycząca wyboru **Pani Grażyny Skatuba-Ossolińskiej** jako delegatki Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa przy Radzie Gospodarki Wodnej Regionu*

Wodnego Małej Wisły i Regionu Wodnego Górnej Odry, celem reprezentowania Komisji podczas obrad Krajowego Forum Wodnego.

DELEGACI RAD GWRW MW/GO I KOMISJI ds. US przy RADACH BRALI BARDZO AKTYWNY UDZIAŁ W DYSKUSJI PLENARNEJ ORAZ W PRACACH TEMATYCZNYCH GRUP ROBOCZYCH.

6. DZIAŁANIA PRZYGOTOWAWCZE DO REALIZACJI III-ej TURY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Planowane jest opracowanie i wydanie informacji-sprawozdania nt.: PRZEBIEGU i EFEKTÓW II TURY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH oraz plakatu informacyjnego dotyczącego III TURY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH - przybliżającego społeczności Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry zagadnienia i akcentującego wielką wagę procesu planowania gospodarowania wodami. Zastosowane środki wyrazu (projekt) mają podkreślać, jak bardzo istotny jest aktywny udział **poszczególnych osób i całego społeczeństwa** w planowaniu działań podejmowanych w zakresie gospodarki wodnej. Zainteresowanie, które udało się wzbudzić wśród przedstawicieli poszczególnych grup docelowych będzie umiejętnie podtrzymywane (*podziękowania – zamieszczone na stronie internetowej oraz indywidualne - są elementem takich działań*); natomiast grupy docelowe, które nie okazały większego zainteresowania zostaną poddane intensywniejszym działaniom informacyjnym (uwzględniającym w większym stopniu ich specyfikę).

***

Posiedzenie

Stałej Komisji ds. UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA

**przy Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły
- JAKO PRZYKŁAD PRAKTYCZNEJ REALIZACJI IDEII UDZIAŁU
SPOŁECZEŃSTWA W PROCESIE PLANOWANIA W GOSPODARCE WODNEJ
/zamierzenia inwestycyjne skonsultowane ze społecznością lokalną/.**

Spotkanie odbyło się w dniu 26 czerwca 2008 roku siedzibie spółki AQUA S.A. w Bielsku-Białej – głównym celem spotkania było poddanie konsultacjom społecznym PROJEKTU pn: "Poprawa stanu gospodarki wodno- ściekowej w dzielnicach Miasta Bielsko-Biała poprzez budowę kanalizacji i wodociągu" - kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej miasta.

Przedmiotowy projekt polega na rozbudowie zbiorczej sieci kanalizacyjnej na nieskanalizowanych obszarach zabudowy jednorodzinnej o charakterze willowym, zaopatrywanych w wodę z miejskiej sieci wodociągowej, na terenie peryferyjnych dzielnic Miasta Bielska – Białej tj.: Olszówka, Kamienica, Mikuszowice Śląskie, Stare Bielsko, Komorowice Śląskie, Komorowice Krakowskie, Lipnik (tzw. Zlewnia Niwka).

Słuchacze zostali wprowadzeni w tematykę zamierzeń inwestycyjnych planowanych do realizacji z dofinansowaniem z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Prezes AQUA S.A. poinformował zebranych, iż w zakresie przedmiotowego projektu planuje się budowę 142 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 5 przepompowni ścieków. Dodatkowo przewidziano wybudowanie nowych wodociągów o długości 8km i wymianę starych wodociągów o długości 19 km.

Ścieki bytowo-gospodarcze z terenu w/w dzielnic odprowadzane będą do istniejących oczyszczalni ścieków, przy czym w ramach analizy potrzeb inwestycyjnych nie stwierdzono zadań koniecznych do wykonania na terenie obydwu oczyszczalni. Oczyszczalnia Wapienica jest w dobrym stanie technicznym. Oczyszczalnia Komorowice znajduje się w końcowej fazie modernizacji – aktualnie został zakończony rozruch, oczyszczalnia osiągnęła stabilne wymagane parametry oczyszczonych ścieków, a odbiór końcowy planowany jest na lipiec 2008. Przepustowość oczyszczalni jest wystarczająca, aby przyjąć planowane ilości ścieków.

Przedmiotowe przedsięwzięcie AQUA S.A. zgłosiła do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, dla osi priorytetowej I Gospodarka wodno-ściekowa, działanie 1.1 Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM i projekt został umieszczony na tzw. „Indykatywnej liście indywidualnych projektów kluczowych”.

Realizując porządek obrad Przewodniczący Jakubowski oddał głos Pani Dyrektor Jadwidze Halce.

Wystąpienie Pani Dyrektor obejmowało szczegółowe omówienie przesłanek konieczności realizacji projektu oraz jego rezultaty.

Pani Dyrektor Jadwiga Halka poinformowała audytorium, iż najważniejszym efektem przedsięwzięcia będzie zwiększenie zasięgu zbiorczej sieci wodociągowej i zbiorczej sieci kanalizacyjnej na obszarze Bielska-Białej. Rozbudowa sieci umożliwi przyłączenie:

- 14 651 osób do sieci kanalizacyjnej.
- 549 osób do sieci wodociągowej.

Rozbudowa zbiorczej sieci kanalizacyjnej przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia gleby oraz warstw wodonośnych, ponieważ zbiorniki bezodpływowe zostaną zlikwidowane, a ścieki podłączone do nowych kolektorów kanalizacyjnych. Ścieki będą oczyszczane zgodnie z wymaganiami Dyrektywy

91/271 do standardów europejskich, a następnie odprowadzane do cieków wodnych na podstawie pozwoleń wodnoprawnych oczyszczalni.

Działania polegające na wymianie wodociągu przyczynią się do eliminacji wtórnego zanieczyszczenia wody oraz minimalizacji strat wody.

Realizacja projektu jest zgodna z głównym celem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, którym jest wyposażenie (do końca 2015 r.) aglomeracji powyżej 15.000 RLM w systemy kanalizacji, oczyszczalnie ścieków oraz spełnia wymagania dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Ponadto projekt wpisuje się w Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych i jest zgodny z celami Strategii Rozwoju Kraju i Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia.

Realizacja projektu jest konieczna ze względu na ochronę środowiska naturalnego, tj. ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód oraz aspekt społeczny. Konieczność realizacji projektu wynika również z wypełnienia założeń strategicznych dokumentów województwa śląskiego i miasta Bielska – Białej w zakresie ochrony środowiska, dotyczących rozbudowy kanalizacji sanitarnej w celu zmniejszenia ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntów, poprawy jakości i klasowości wód, poprawy warunków zamieszkania i wypoczynku mieszkańców.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PROJEKCIE

W fazie przygotowania inwestycji AQUA S.A. przeprowadziła liczne spotkania konsultacyjne na obszarach objętych projektem. Zebrania z mieszkańcami odbywały się w siedzibach Rad Osiedli na terenie dzielnic, gdzie planowana jest budowa kanalizacji sanitarnej oraz wodociągów lub ich modernizacja.

W spotkaniach z mieszkańcami uczestniczyli przedstawiciele AQUA S.A. oraz projektanci, którzy konsultowali przebiegi planowanych tras rurociągów. Na spotkaniach byli również obecni radni Miasta Bielsko-Biała.

Przedstawiciele AQUA S.A. omawiali harmonogram planowanych działań i wyjaśniali, na czym polegać będzie proces przygotowania i realizacji inwestycji. Zwracali uwagę, że inwestycja będzie finansowana ze środków Unii Europejskiej. Wyjaśniali kwestie techniczne związane z przyłączaniem się nieruchomości do kanalizacji podkreślając wagę uzyskania efektu ekologicznego.

Po każdym spotkaniu przekazywane były Radzie Osiedla plany sytuacyjne do wglądu dla mieszkańców, z którymi kontaktowali się projektanci uzgadniając szczegóły tras rurociągów. Efektem było ostateczne uzgodnienie przebiegu tras rurociągów na wszystkich nieruchomościach i podpisanie porozumień pomiędzy AQUA S.A., a właścicielami nieruchomości na udostępnienie terenu pod budowę rurociągów. **Inwestycja jest akceptowana i bardzo oczekiwana przez mieszkańców, którzy wyrazili zgodę na czasowe zajęcie terenu w celu przyłączenia do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.**

Etap budowy, który zawsze wiąże się z uciążliwością dla mieszkańców (konieczność wykopów, praca ciężkiego sprzętu) nie powinien budzić protestów, jeśli prace zostaną odpowiednio zorganizowane, a mieszkańcy poinformowani z wyprzedzeniem o harmonogramie robót.

Po zakończeniu robót teren zostanie uporządkowany, nawierzchnie dróg odtworzone i przywrócone istniejące ciągi komunikacyjne.

Następnie Przewodniczący poszczególnych Rad Osiedli kanalizowanych dzielnic zdali relację oraz ocenili efekty działań z zakresu udziału społeczeństwa, prowadzone od dawna na szeroką skalę przez spółkę AQUA S.A. w Bielsku-Białej.

W dalszej dyskusji podsumowano, że efekty informowania oraz edukowania społeczności lokalnej ocenione zostały bardzo pozytywnie – nieliczne przypadki problemów z przekonaniem mieszkańców (pojedynczych jednostek) udało się rozwiązać za obopólną zgodą i korzyścią dla mieszkańców miasta. Recepta na sukces w tego typu sytuacjach to niedopuszczanie do powstania konfliktu, unikanie jego zaognienia lub eskalacji. Korzystanie z pomocy Kościoła celem przekonania ludzi do zgody na prace poprawiające jakość ich życia oraz stan środowiska naturalnego okazało się niejednokrotnie bardzo dobrym rozwiązaniem. Ten „kanał komunikacji” polecali także Pan Przewodniczący Jakubowski oraz Pan Jan Bondaruk – na bazie własnych doświadczeń.

PO PODSUMOWANIU DYSKUSJI I SYNTETYCZNEJ PREZENTACJI WNIOSKÓW PRZEWODNICZĄCY JAKUBOWSKI ZARZĄDZIŁ PRZEJŚCIE DO GŁOSOWANIA W SPRAWIE UCHWAŁY w sprawie PROJEKTU pn: "Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej w dzielnicach Miasta Bielsko-Biała poprzez budowę kanalizacji i wodociągu"

Członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa przy RADZIE GWRW MAŁEJ WISŁY obecni podczas głosowania Uchwały PODJĘLI DECYZJĘ, ABY POZYTYWNI ZAOPINIOWAĆ PRZEDMIOTOWY PROJEKT.

***

Podziękowania dla wszystkich, którzy zaangażowali się w proces udziału społecznego zamieszczono na stronie internetowej www.rzgw.gliwice.pl

DO INSTYTUCJI, ORGANÓW I OSÓB SZCZEGÓLNI ZAANGAŻOWANYCH W POMOC W ORGANIZOWANIU BADAŃ ANKIETOWYCH WYSTOSOWANO PISMO ZAWIERAJĄCE PODZIĘKOWANIA - Z PROŚBĄ O DALSZE ZAANGAŻOWANIE PODCZAS III TURU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.